Héraðsskjalasafn Árnesinga
(skammstöfun HérÁrn)

Austurvegi 2, pósthólf 2, 802 SELFOSS. Kt. 630189-2849
Sími 482-1259, bréfsími 482-3070, netfang herarn@mmedia.is

Opnunartími
Mánudaga, þriðjudaga og föstudaga kl. 14:oo - 18:oo
og fimmtudaga kl.14:oo - 19:oo

Stjórn safnsins
Páll Lýðsson, Litlu-Sandvík, formaður
Magnús Á. Ágústsson, Lindarbrekku, Hveragerði, varaformaður
Árni Erlingsson, Birkivöllum 22, Selfossi, ritari

Héraðsskjalavörður / skjalavörður
Björn Pálsson, Heiðarbrún 51, Hveragerði, sími 483-4389 og 861-5092
Jón Börkur Ákason, sími 849-6795 og 562-7015

REKSTRARYFIRLIT ÁRSINS 2002

	2002	Áætlun	2001
REKSTRARTEKJUR:			
Héraðsnefnd Árnesinga	6.240.000	6.240.000	5.010.000
Þjóðskjalasafn Íslands	800.000	400.000	700.000
Styrkir fyrirtækja til kortakaupa	2.000	0	450.000
Seld þjónusta	206.050	200.000	236.660
Seld ljósrit	6.300	0	11.100
Vaxtatekjur	11.038	0	61.492
Húsaleigutekjur	0	0	90.912
Samtals	7.265.388	6.840.000	6.560.164
REKSTRARGJÖLD:			
Laun og launatengd gjöld	4.696.788	4.700.000	3.839.919
Annar rekstrarkostnaður	1.782.141	1.740.000	1.619.841
Afskrifuð viðskiptakrafa	39.000	0	25.000
Vaxta- og færslugjöld	2.868	0	2.999
Stofnbúnaður	424.243	400.000	2.178.335
Samtals	6.945.040	6.840.000	7.666.094
HÆKKUN (LÆKKUN) Á HREINU VELTUFÉ:	320.348	0	(1.105.930)
BREYTING Á HREINU VELTUFÉ:			
Veltufjárstaða í árslok	600.278	279.930	279.930
Veltufjárstaða í ársbyrjun	279.930	279.930	1.385.860
BREYTING Á ÁRINU	320.348	0	(1.105.930)

HÉRAÐSSKJALASAFN ÁRNESINGA

ÁRSSKÝRSLA 2002

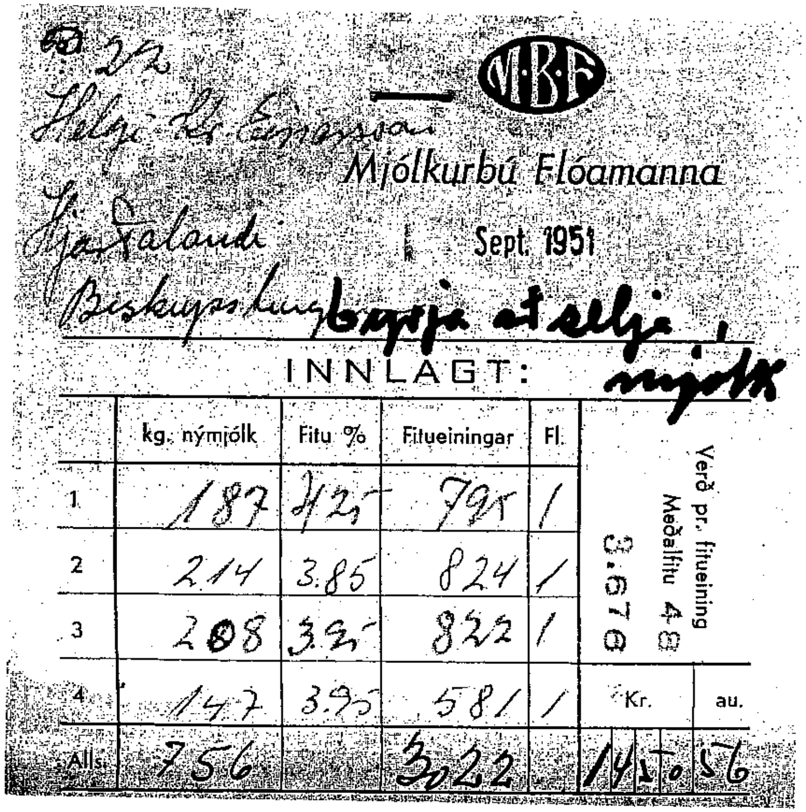
Mjólkurbú Flóamanna
Sept. 1951
INNLAGT:

	kg. nýmjólk	Fitu %	Fitueiningar	Fl.
1	187	4.25	795	1
2	214	3.85	824	1
3	208	3.95	822	1
4	147	3.95	581	1
Alls	756		3022	

Verð pr. fitueining 3.67 Ø
Meðalfitu 4.8
Kr. 141 au. 56

Helgi Kr. Einarsson stofnaði nýbýlið Hjarðarland árið 1949 og hóf þá þegar að byggja íbúðarhús og fjós.
Árið 1951 var Árnessýsla sauðlaus vegna mæðiveikinnar en haustið eftir hófst innflutningur líflamba þangað.

Annáll 2002

Rekstur safnsins var nokkuð hefðbundinn. Héraðsskjalavörður var aðeins í 70% stöðuhlutfalli vegna rannsóknarvinnu á öðrum vettvangi og Jón Börkur Ákason þjóðfræðingur í 40% stöðu allt árið. Breyting varð á stjórn safnsins. Aðalmenn eru nú Páll Lýðsson formaður, Magnús Á. Ágústsson varaformaður og Árni Erlingsson ritari sem áður. Varamenn í stjórn eru Arnór Karlsson, Sandra Gunnarsdóttir og Þorsteinn Hjartarson. Þeir Helgi Ívarsson, formaður í 10 ár, og Loftur Þorsteinsson varaformaður frá 1998 eru nú horfnir úr stjórn. Þeim eru fluttar þakkir fyrir ágætt samstarf. Aðalskoðunarmenn ársreiknings eru Einar Pálsson og Sigurður Ingi Jóhannsson.

Afhendingar til safnsins voru fleiri en nokkru sinni eða um 85 alls. Stærst var safn Laugardalshrepps en flest einkaskjalasöfn, sem bárust, voru fremur smá. Þar má þó nefna árs- og búreikninga með fylgiskjölum frá Hjarðarlandi og Drumboddsstöðum í Biskupstungum sem spanna allan síðari helming 20. aldar. Ágætlega vannst að skráningu þannig að við árslok var meirihluti skjala safnsins kominn í geymsluskrár. Léttir það mjög aðgengi og upplýsingagjöf til notenda. Margt er þar þó óunnið ekki síst við skráningu ljósmynda þannig að starfsmenn safnsins hafa nóg að sýsla komandi ár.

Rekstrartekjur safnsins urðu 7.265.388 kr. eða 6,22% umfram áætlun. Munar þar mestu um aukið ríkisframlag frá Þjóðskjalasafni Íslands en þangað var sótt um, og fékkst, viðbót vegna mikilla stofnbúnaðarkaupa að undanförnu. Rekstrargjöld urðu 6.945.040 og fóru 1,54% fram úr áætlun. Lausafjársstaðan batnaði því um 320.348 kr. Helstu stofnbúnaðarkaup voru viðbót í Íslandskortasafnið, laus harðdiskur til geymslu öryggisafrita, vandaður litprentari, stólar og slökkvitæki. Þá var gengið frá nýjum kjarasamningi héraðsskjalavarðar og önnuðust Launanefnd sveitarfélaga og Félag íslenskra fræðakjaradeild gerð hans. Bætti sá samningur kjör héraðsskjalavarðar verulega.

Gestir safnsins urðu 919 og er það 30 umfram fyrra ársmet. Í nóvember var sett upp sýning á skjölum hagsmunafélaga í sjávarplássum Árnessýslu um og eftir aldamótin 1900. Var sýning þessi þáttur í samnorrænu verkefni. Héraðsskjalavörður sótti annað íslenska söguþingið í Háskóla Íslands um mánaðarmótin maí-júní. Þar flutti hann erindið „Sagnfræðingar og héraðsskjalasöfn" sem prentað var ásamt öðrum erindum í ráðstefnuriti söguþingsins. Þá sótti héraðsskjalavörður Vestnorrænt skjalavarðaþing sem haldið var í Þórshöfn í Færeyjum um mánaðarmótin ágúst-september. Einnig mætti hann á þing íslenskra skjalavarða í Þjóðskjalasafni Íslands 15. október. Þar var fjallað um rafræna varðveislu skjala, afritun og fleiri mál.

Tveir stjórnarfundir voru haldnir á árinu. Hinn fyrri var 26. mars þar sem gengið var frá skýrslu og reikningi ársins 2001. Hinn síðari var haldinn 13. nóvember þar sem fjárhagsáætlun ársins 2003 var afgreidd.

Nýr samstarfssamningur um Héraðsskjalasafn Árnesinga var formlega staðfestur á árinu og er það hinn þriðji að meðtalinni stofnskrá safnsins sem varð til árið 1985.

Viðskiptavinum öllum, notendum og gefendum, er þakkað samstarfið

Björn Pálsson
héraðsskjalavörður

Úr aðfangaskrá Héraðsskjalasafns Árnesinga 2002

	A Opinber skjöl sveitarfél. o.fl.:	Sá/Sú sem afhenti:
1)	Afréttamálafélag Flóa- og Skeiðahreppa	Páll Lýðsson
2)	Biskupstungnahreppur	Ragnar Sær Ragnarsson svstj.
3)	Gaulverjabæjarskóli	Kristinn Bárðarson
4)	Gnúpverjahreppur	Skrifst. Skeiða- og Gnúpverjahrepps
5)	Héraðsnefnd Árnesinga	Bjarni Einarsson
6)	Héraðsskólinn á Laugarvatni	Guðrún Einarsdóttir
7)	Hveragerðishreppur	Skrifst. Hveragerðisbæjar
8)	Iðnskólinn á Selfossi	Fjölbrautaskóli Suðurlands
9)	Laugardalshreppur	Guðmundur Rafnar Valtýsson svstj.
10)	Selfosshreppur	Jón Guðbjörnsson
11)	Selfosskaupstaður	Ólöf Thorarensen o.fl.
12)	Óbyggðanefnd, úrskurður í Árnssýslu	Skrifst. Óbyggðanefndar
13)	Rannsóknarmiðstöð H.Í,. í jarðskj.	Jón Börkur Ákason
14)	Skólaskrifstofa Suðurlands	Kristín Hreinsdóttir
15)	Sýslunefnd Árnessýslu	Ólafur H. Kjartansson sýslum.
16)	Þingvallahreppur	Ragnar L. Jónsson

	B Skjöl félaga, fyrirtækja og einstaklinga:	Sá/Sú sem afhenti:
1)	Aldís Pálsdóttir, Litlu-Sandvík, db.	Páll Lýðsson
2)	Ásgeir L. Jónsson	Jón Geir Ásgeirsson
3)	Barnastúkan Árroðinn Eb.	Lýður Pálsson
4)	Bókasafn Hrunamanna	Bókasafn Hrunam., Flúðum
5)	Brunabótafélag Íslands, Hveragerði	VÍS-skrifstofan í Hveragerði
6)	Brunabótasjóður Gnúpverjahrepps	Skrifst. Skeiða- og Gnúpverjahrepps
7)	Búnaðarfélag Biskupstungna	Svavar Sveinsson, Drumboddsstöðum
8)	Búnaðarfélag og Ræktunarfélag Ölfushrepps	Jón Hólm Stefánsson, Gljúfri
9)	Drumboddstaðabúið, búreikn. og fsk.	Svavar Sveinsson
10)	Félag Biskupstungnamanna í Rvík	Ragnar Sær Ragnarsson
11)	Félag eldri borgara og öryrkja Eb.	Félag eldri borgara og öryrkja Eb.
12)	Friðmundur Jósepsson, draugaríma	Sverrir Tómasson
13)	Guðni Jónsson, sagnaþættir	Guðmundur Jónsson
14)	Guðbjörg Benediktsdóttir, db.	Ragnar Böðvarsson
15)	Halldór Gestsson, Flúðum	Halldór Gestsson
16)	Helgi Ívarsson, Hólum o. fl.	Helgi Ívarsson
17)	Helgi Ívarsson, Vestur-Meðalholtum	Helga Ívarsdóttir o.fl
18)	Hjarðarland í Biskupstungum, rekstrarr. o.fl.	Helgi Kr. Einarsson
19)	Hrossaræktarfélag Biskupstungna	Svavar Sveinsson
20)	Kaupfélagið Höfn o. fl.	Kolbeinn Ingi Kristinsson
21)	Meistarafélag Suðurlands	Hilmar Þ. Björnsson
22)	Meitillinn hf.	Guðlaug Sigurðardóttir
23)	Séra Ólafur Magnússon í Arnarbæli	Katrín Þorvaldsdóttir
24)	Ólafur Sigurðsson söðlasmiður á Stað	Guðmundur Geir Ólafsson
25)	Samband eggjaframleiðenda	Ingibjörg Tönsberg o.fl.
26)	Sigurður Pálsson, Baugsstöðum	Sigurður Pálsson
27)	Slysavarnadeildin Hróðgeir o.fl	Sigríður Guðjónsdóttir, Skeggjastöðum
28)	Ungmennafélag Eyrarbakka	Lýður Pálsson
29)	Verkalýðsfélagið Báran	Lýður Pálsson
30)	Vesturfarabréf	Páll Lýðsson

C Ljósmyndir og myndbönd afhentu:

Anna Guðrún Bjarnardóttir, Björn Gíslason, Ingimar Sigurðsson, Sigursteinn Ólafsson, Marteinn Sigurgeirsson o.fl.